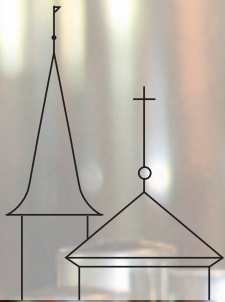

RIS MENIGHET

Orgelfestival

INNVIELSE AV NYTT ORGEL I RIS KIRKE

*Med ett var engelen omgitt av en himmelsk
hærskare, som lovpriste Gud og sang:
«Ære være Gud i det høyeste,
og fred på jorden
blant mennesker som Gud har glede i!»*

LUK. 2, 13-14

Orgelet og evangeliet

«Musikken skal berolige og glede menneskets sjel»

(MARTIN LUTHER)

«Jeg ser faktisk ingenting bedre, mer nyttig eller hellig dere kan gjøre, enn å synge»

(KIRKEFADER AUGUSTIN)

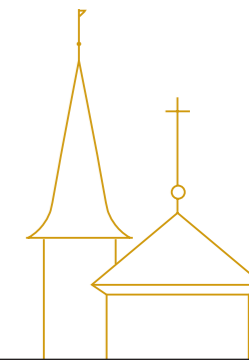
Inn i dette landskap av gammel visdom er det at Ris kirkes nye orgel innvies til sin tjeneste. Det skal løfte vår salmesang ut av hverdagen som en forsmak på den musikk som venter oss hos Gud. Orgelet skal trøste og bære og det skal gjøre oss stille slik at vi møter Den hellige. Dets tone og klang skal gjøre det som ordene ikke makter; å forskjønne evangeliet om Jesus Kristus og

fargelegge våre felles kristne tro. Det skal gi skikkelse til våre livsfortellinger og livsutfordringer når vi samles i kirkens rom ved livets anledninger.

Det er mitt håp at i det nye orgelets musikk vil vår tid og nye generasjoner se Jesus Kristus stige frem på toner og klanger som vi ikke visste om.

STIG UTNEM
sokneprest

Hilsen til orgelinnvielsen i Ris kirke 30. januar 2011

OLE CHR. M.
KVARME
biskop

Det er en glede å gratulere Ris menighet med kirkens nye orgel. Orgelet er kalt «dronningen av instrumenter», fordi det har muligheter som ingen andre instrumenter har. Selv om orgelet også brukes i andre sammenhenger, er den primære oppgaven å forløse og bære menighetens sang og tilbedelse. Ikke minst skal det tone med i takken og lovprisningen av den treenige Gud.

Det har vært en usedvanlig lang vei å gå for å skaffe et nytt orgel til Ris kirke, men nå står endelig det nye 36-stemmers instrumentet fra Ryde & Berg der, klart til bruk! Jeg er glad for at prosjektet er fullført, og at orgelet kan bli til glede og nytte i mange, mange år framover. Lykke til med begivenheten, med ønske om Guds velsignelse over bruken av dette mangfoldige instrumentet – med dets mange stemmer og muligheter, slik salme 150 trekker oss med i lovsangen til Gud:

*«Halleluja!
Lovsyng Gud i hans helligdom,
lovsyng ham i hans himmelborg!
Lov ham for hans mektige verk,
lov ham for hans store velde!
Lov ham til gjallende horn,
lov ham med harpe og lyre!
Lov ham med pauke og dans,
lov ham med strengespill og fløyte!
Lov ham med tonende cymbler,
lov ham med klingende cymbler!
Alt som har ånde, skal love Herren.
Halleluja!»*

Kva er kultur?

VALGERD SVARSTAD
HAUGLAND
kirkeverge

Det er eit vanskeleg spørsmål å svara på. Det beste svaret har Vigdis Finbogadottir gitt. Kultur, det er som lufta. Du merkar ikkje at ho er der, men forsvinn ho, då dør du. Vi er altså heilt avhengig av kulturen for å leva. Orgelmusikk er ein del av den kulturen kyrkja treng for å leva, for å gi eit levande liv i kyrkja. Og vi merkar det sterkast når musikken er borte.

I Ris kyrkje har fornying av orgelet stått lenge på ønskelista. Og no kan vi endeleg få lytta til det nye orgelet. Det er bygd av Ryde og Berg, har 36 stemmer og er klangleg og

teknisk så nær opptil den sentrale, franske orgelbygger Aristide Cavaille-Coll som mogeleg.

Finansiering av orgelet er eit spleiselag mellom Ris kyrkjelyd og KfiO.

I dag gler vi oss over det vi har oppnådd i lag. Det er dagen for å feira. Feira eit nytt orgel til glede for oss alle.

Gratulerer med dagen og orgelet! Måtte det bli til rik signing for heile kyrkjelyden og andre besøkande i Ris kyrkje.

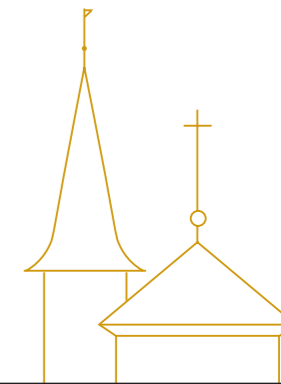
Kjære Ris menighet,

det er en glede å konstatere at det nye orgelet endelig er klart til bruk, og en like stor glede å se at menigheten markerer orgelets ferdigstilling med en verdig feiring. I en hel uke skal det spilles vakker musikk i deres vakre kirke.

Jeg gleder meg til å oppleve instrumentet og musikken, og vil på vegne av hele byen gratulere med det nye orgelet i Ris kirke!

FABIAN STANG
Oslos ordfører

TERJE BAUGERØD
Kantor Ris kirke

Velkommen til feiring og flotte opplevelser

Ris kirkes fantastiske nye orgel er ferdig. Endelig har den flotte kirken med den varme, delikate og attraktive akustikken fått det kvalitetsorgelet mange lenge har drømt om.

Veien har vært lang og ofte kronglete, og mange har nedlagt et betydelig arbeid i forskjellige biter av prosessen som har gjort at vi endelig kan feire innvielsen av det nye orgelet.

Og hvilket mesterverk det har blitt! Og hvilken feiring vi skal ha!

Det Norske Solistkor, Kåre Nordstoga, Sølvguttene, Oslo kammerkor, Iver Kleive, Inger Lise Ulsruds improvisasjoner,

Duruflys Requiem, Sondre Bratland, Vincent Dubois – en av Frankrikes aller dyktigste organister, Oslo Bach-kor og mange flere.

På de neste sidene presenteres det flotte konsertprogrammet som strekker seg over hele vinteren og våren.

Vi håper kirken vil fylles gang på gang av alle som ønsker å oppleve store og varierte musikalske høydepunkt – hele tiden med det nye orgelet i fokus!

Festivalprogram

FESTGUDSTJENESTE MED ORGELINNVIELSE

Medvirkende: Biskop Ole Christian Kvarme, kirkeverge Valgerd Svarstad Haugland, prost Trond Bakkevig, kantor Terje Baugerød, Sølvguttene m/dirigent Fredrik Otterstad, trompet Jonas Haltia, menighetsrådets leder Vidar Sydnes og menighetens prester Stig Utnem og Jon Petter Heesch.

Etter gudstjenesten inviterer Ris menighetsråd til kirkekaffe i Ris storstue.

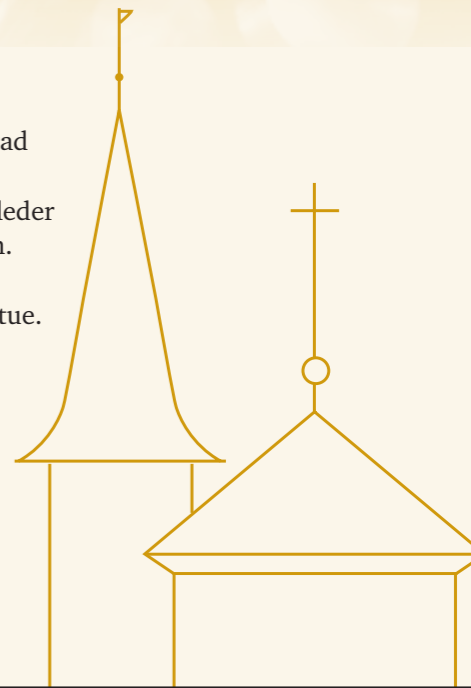
SØLVGUTTENE
Foto: NRK

FREDRIK OTTERSTAD,
dirigent

JONAS HALTIA,
trompet

DET NORSKE
SOLISTKOR
foto: Marte Christensen

VIVIANNE SYDNES
dirigent

KÅRE NORDSTOGA
orgel

KONSERT DET NORSKE SOLISTKOR OG KÅRE NORDSTOGA, orgel Dirigent Vivianne Sydnes

Det Norske Solistkor har en unik posisjon i norsk kulturliv. Det ble etablert i 1950. Korets første dirigent var Knut Nystedt som ledet koret i 40 år. I 1990 overtok **Grete Pedersen** som dirigent, og hun er fortsatt engasjert som kunstnerisk leder for Det Norske Solistkor. Grete Pedersen var kantor i Ris kirke 1986–1996.

Sangerne i koret er høyt utdannede, håndplukkede utøvere som alle er potensielle solister i ulike sjangere.

Dirigent **Vivianne Sydnes** er domkantor i Nidaros domkirke med hovedansvar for Nidaros domkor og Nidarosdomens oratoriekor og leder det profesjonelle vokalensemblen Nidaros Vocalis. Hun underviser tidvis ved Norges musikkhøgskole ved masterstudiet i kordireksjon.

Domorganist **Kåre Nordstoga** er konsulent for det nye orgelet. Han er også en av Norges fremste konsert-organister. Programmet hans vil gi en fin demonstrasjon av dette orgelets unike kvaliteter.

Programmet vil være en flott og variert samling av romantisk musikk for kor og orgel, både i samspill og hver for seg.

KONSERT DET NORSKE SOLISTKOR og KÅRE NORDSTOGA, orgel. Dirigent Vivianne Sydnes
søndag 30. januar kl. 19.00 | Billett kr. 250,- /150,- | Billettsalg v/inngangen

KONSERT TERJE BAUGERØD, orgel

Terje Baugerød er kantor i Ris kirke. Han er utdannet ved Norges Musikkhøgskole med Bjørn Boysen som lærer på orgel. Han har også studert med Hans Fagius i København. Han har en allsidig musikalisk bakgrunn.

I tillegg til sitt virke som organist og som utøver innen klassisk musikk, arbeider Baugerød særlig med tradisjonsmusikk fra forskjellige kulturer. Han har blant annet hatt flere studie- og arbeidsopphold i Mali i Vest-Afrika. Han er spesielt opptatt av å bygge broer og bryte ned kunstige musikalske genre-barrierer.

Terje Baugerød er aktiv som komponist, arrangør og produsent og har vært musikalisk ansvarlig for flere prosjekter. Spesielt kan nevnes prosjektene Fulanimesse og Fulanistemmer /Stemmer fra Sahara på oppdrag fra Det Norske Misjonsselskap. Han har også høstet stor anerkjennelse for sine nye melodier til Grundtvig-tekster.

Han har mottatt komponiststøtte fra Statens Kunstnerstipend og fått pris i komponistkonkurranse i Tsjekia.

Som kantor i Ris kirke de siste 10 årene har han vært sentral i anskaffelsen av det nye orgelet.

TERJE BAUGERØD
orgel

KONSERT TERJE BAUGERØD, orgel | mandag 31. januar kl. 19.00
Billett kr. 120,- /80,- | Billettsalg v/inngangen

VINCENT DUBOIS,
orgel

KONSERT VINCENT DUBOIS, FRANKRIKE, orgel

Siden det nye orgelet i Ris kirke i aller høyeste grad er inspirert av den sentrale franske orgelbygger Aristide Cavallé-Coll er det naturlig å invitere en av vår tids fremste representanter for den franske orgeltradisjonen.

Vincent Dubois, født 1980, er en av de mest strålende unge konsertorganistene verden har sett på mange år. Han er utdannet ved Conservatoire National Supérieur de Musique i Paris hvor han var elev av Olivier Latry, organist i Notre Dame.

I 2002 vant Dubois to store orgel konkurranser: Calgary International Organ Competition og International Competition i Toulouse, Frankrike. Han har etter det hatt en strålende internasjonal solo-karriere og vært engasjert som solist med en rekke prestisjetunge symfoniorkestre verden over.

Han er direktør for Conservatoire National i Reims og titulærorganist i katedralen i Soissons.

KONSERT VINCENT DUBOIS, FRANKRIKE, orgel | onsdag 2. februar kl. 19. 00

Billett kr. 150,- /100,- | Billettsalg v/inngangen

MESTERKLASSE VINCENT DUBOIS, FRANKRIKE I samarbeid med Norges Musikkhøgskole

I samarbeid med Norges Musikkhøgskole inviterer vi alle interesserte kantorer og organister til mesterklasse med Vincent Dubois.

Vincent Dubois har et meget stort repertoar i tillegg til å være en glimrende improvisatør.

På denne mesterklassen deler vi tiden mellom fransk orgelrepertoar fra César Franck og senere og improvisasjon.

I tillegg til masse inspirasjon og ny kunnskap vil deltakelse på denne mesterklassen gi en glimrende mulighet til å bli godt kjent med det nye orgelet i Ris kirke.

*Kontakt kantor i Ris, Terje Baugerød,
for påmelding og informasjon.
terje@terjeb.no*

VINCENT DUBOIS,
orgel

MASTERCLASS VINCENT DUBOIS, FRANKRIKE I samarbeid med Norges Musikkhøgskole.

Torsdag 3. februar kl. 12.00–16.00 | **Kr. 200,- for aktive deltakere og kr. 100,- for passive deltakere.**

INGER-LISE ULSRUD,
orgel

KONSERT INGER-LISE ULSRUD, orgel

Inger-Lise Ulsrud er en høyt respektert og solid utdannet konsertorganist og orgelimprovisatør.

I 1991 ble hun prisvinner i improvisasjonskonkurransen i Altenberger Dom, og i 1996 debuterte hun i Oslo Konserthus. Hun driver omfattende konsertvirksomhet og har deltatt på en rekke internasjonale orgeldager og festivaler.

Siden 1993 har Inger-Lise Ulsrud undervist i orgel og orgelimprovisasjon ved Norges musikkhøgskole, og regelmessig gitt mesterklasser i improvisasjon.

Hun har dessuten vært knyttet til musikkonservatoriet i Trondheim og Griegakademiet i Bergen. I årene 1996–1999 var hun kantor i Ris kirke og er nå kantor i Uranienborg kirke og førsteamanuensis i orgel ved Norges musikkhøgskole.

I 2008 spilte hun inn komponisten Olivier Messiaens tidlige orgelverker. CD'en ble utgitt i 2009 på plateselskapet Simax.

På denne konserten vil hun bl.a. spille Messiaen og orgelimprovisasjoner.

KONSERT INGER-LISE ULSRUD, orgel | fredag 4. februar kl. 19. 00

Billett kr. 120,- /80,- | Billettsalg v/inngangen

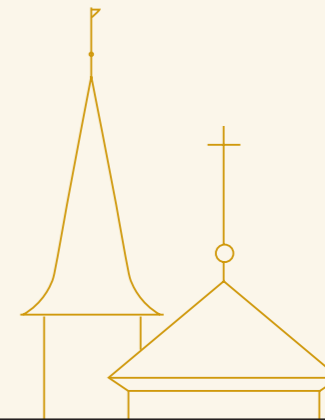
HØYMESSE MED DÅP, NATTVERD med mye kor- og orgelmusikk

Vestre Aker Dusjlag
Kristin Groven Holmboe, dirigent
Terje Baugerød, orgel
Stig Utnem, prest

Vestre Aker Dusjlag ble stiftet i 1990 og er i dag et kor på ca 68 medlemmer. Repertoaret deres spenner vidt, fra folketoner, via renessansemusikk og romantiske klassikere som Mendelssohn og Schubert, til avanserte, modernere korarrangementer. De har også fremført større verk med orkester og solister de senere årene, sist nå i desember «Missa Brevis i d moll» av W. A. Mozart. Kristin Groven Holmboe har dirigert koret siden 1999. Koret øver i Ris menighetshus.

VESTRE AKER DUSJLAG

SONDRE BRATLAND

HÅKON DANIEL
NYSTEDT

KONSERT OSLO KAMMERKOR og SONDRE BRATLAND Dirigent Håkon Daniel Nystedt – Orgel Terje Baugerød

Oslo Kammerkor lanserer sin nye cd STRID under konserten.

Opptakene er gjort i Ris kirke.

På Strid viderefører og videreutvikler Oslo Kammerkor arbeidet med å formidle norsk tradisjonsmusikk i korsammenheng. Gjennom tett samarbeid med etablerte folkemusikere har sangerne fordypet seg i kveding. På denne måten kan koret skape et helt særegent uttrykk, både i folketonene og i det klassiske repertoaret. De religiøse folketonene dominerer på denne plata. Enkelte av dem er satt sammen med verk av Rachmaninov, Grieg, Bruckner og Tsjajkovskij.

Oslo kammerkor ble stiftet i 1984 av Grete Pedersen. Koret har samarbeidet med mange av landets fremste musikere, og er kjent for sin allsidighet og evne til å variere mellom ulike sjangre.

De har tidligere gitt ut og deltatt på en rekke banebrytende innspillinger på bl.a. Kirkelig Kulturverksted.

Håkon Daniel Nystedt (dirigent) er utdannet ved Norges musikkhøgskole og avsluttet våren 2007 diplomstudiet i kor- og orkesterdireksjon. Han gjorde seg tidlig bemerket som kordirigent, og er i dag fast dirigent og kunstnerisk leder for Oslo

Kammerkor. Ved siden av dette har han engasjementer med en rekke norske orkestre. Nystedt ble i 2007 tildelt KORK-prisen i kategorien «ung og lovende».

Sondre Bratland har gjennom sin virksomhet de siste 20 årene markert seg som vår fremste mannlige folkesanger. Ved siden av å samle inn folketoner og undervise, har han gitt ut 11 soloalbum og medvirket på 25 andre album. Kirkerommet er den viktigste arenaen hans, og han har holdt konserter i rundt 600 kirker over hele landet. Religiøs folkesang er Bratlands spesialområde, men uttrykket spenner fra norsk kvedetradisjon til country. Han har vært med på å sprengre

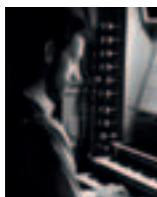

OSLO KAMMERKOR

grenser mellom ulike musikksjangere, og på denne måten gjort norsk folkesang tilgjengelig for et større publikum.

KONSERT OSLO KAMMERKOR og SONDRE BRATLAND, Dirigent Håkon Daniel Nystedt, Orgel Terje Baugerød
Søndag 6. februar kl. 19.00 | Billett kr. 200,- /120,- | Billettsalg v/inngangen

GUDS GJØGLER – Liv Marie Skaare Baden, forteller og skuespiller Kristoffer Myre Eng, orgel

LIV MARIE SKAARE
BADENKRISTOFFER
MYRE ENG

Vi inviterer 3.–5. trinn fra skolene som sokner til Ris kirke til denne fortryllende forestillingen.

Guds gjøgler baserer seg på en fransk legende fra 1300-tallet. Den handler om gjøgleren Giovanni sin reise fra barn til gammel.

«I Sorrento for mange, mange år siden bodde det en liten gutt som het Giovanni. Han hadde verken mor eller far. Klærne hans var filler, maten måtte han tigge og om natten sov han i portrommene. Men glad og lykkelig det var han, for han kunne noe som ingen andre kunne»

Med en katedral som scenografi og orgelmusikk som musikalsk teppe er det duket for nye opplevelser.

*For mer informasjon:
Ta kontakt med kateket Ragnhild Telhaug i Ris menighet.*

GUDS GJØGLER, Liv Marie Skaare Baden, forteller og skuespiller, Kristoffer Myre Eng, orgel

Tirsdag 8. februar og onsdag 9. februar | **Gratis for 3.- 5. trinn fra skolene som sokner til Ris kirke**

KONSERT KÅRE NORDSTOGA, orgel. SANGVERKET og BÆRUM KAMMERKOR Dirigent Ingvild Sætre, Maurice Duruflé – Requiem

Maurice Duruflé (1902–1986) er en av Frankrikes mest kjente komponister av kor- og orgel-musikk i det 20. århundre. Han var titulærorganist i Saint-Étienne-du-Mont i Paris fra 1929 til sin død. Han var ekstremt selvkritisk og publiserte bare en håndfull komposisjoner. Requiem fra 1947 er hans mest kjente verk.

Sangverket er et kammerkor tilknyttet Ris kirke. De har invitert med seg Bærum Kammerkor og interesserte enkeltsangere til å fremføre dette vakre verket.

Duruflés Requiem fremføres dermed for første gang på Ris kirkes nye orgel som klangmessig sannsynligvis er det nærmeste man, i Norge, kommer komponistens eget instrument.

Domorganist i Oslo og konsulent for Ris kirkes nye orgel, Kåre Nordstoga, spiller orgel. Han vil også fremføre solomusikk for orgel.

KÅRE NORDSTOGA
orgel

SANGVERKET

BÆRUM KAMMERKOR

KONSERT KÅRE NORDSTOGA, orgel. SANGVERKET og BÆRUM KAMMERKOR, Dirigent Ingvild Sætre,

Maurice Duruflé – Requiem | Søndag 13. mars kl. 19.00 | **Billett kr. 150,-/100,-** | Billettsalg v/inngangen

KRISTIN GROVEN
HOLMBOE
dirigert

KONSERT VESTRE AKER DUSJLAG

Dirigent og solist Kristin Groven Holmboe, Orgel Terje Baugerød

Koret Vestre Aker Dusjlag skal holde konsert i Ris kirke for å feire at kirken har fått nytt orgel, mandag 21. mars kl 19.00. Vi får høre et sammensatt klassisk repertoar med noen norske overraskelser underveis. Koret vil synge både á capella og med akkompagnement av Terje Baugerød på kirkens nye instrument.

Kristin Groven Holmboe har sin utdannelse som sanger og vokalpedagog fra Østlandets Musikkonservatorium. Hun er en dyktig og inspirerende dirigent og dirigerer flere kor. Hun er aktiv som sanger og vokalpedagog og er tilknyttet UiO som timelærer i sang.

VESTRE AKER DUSJLAG

Se omtale av Vestre Aker Dusjlag under høymessen 6. februar.

KONSERT VESTRE AKER DUSJLAG, Dirigent og solist Kristin Groven Holmboe, Orgel Terje Baugerød

Mandag 21. mars kl. 19.00 | **Billett kr. 150,- /100,-** | Billettsalg v/inngangen

FESTIVALHØYMESSE

I samarbeid med Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival

Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival ønsker også å feire at Ris kirke har fått en nytt orgel.

Musikken i festivalhøymessen er hovedsaklig basert på Terje Baugerød, kantor i Ris kirke, sine komposisjoner og arrangementer. Musikken er inspirert av norsk og vestafrikansk folkemusikk.

Blant andre medvirker koret Sangverket.
Liturg er sokneprest Stig Utne.

For mer informasjon, se www.kirkemusikkfestivalen.no

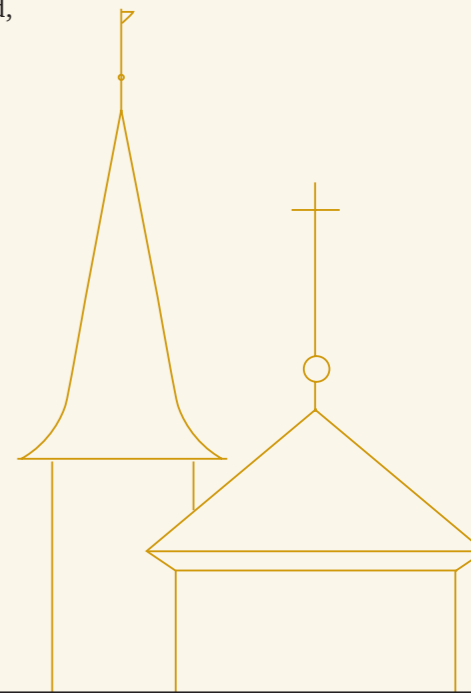
SANGVERKET

TERJE BAUGERØD
orgel

STIG UTNE
sokneprest

BINE KATRINE
BRYNDORF

KONSERT BINE KATRINE BRYNDORF, DANMARK, orgel I samarbeid med Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival

Bine Katrine Bryndorf fra Danmark er en fremragende organist og musikkprofessor. Hun studerte orgel under Michael Radulescu på Hochschule für Musik i Wien, i tillegg til studier med Daniel Roth, William Porter og Gordon Murray. Hun kan vise til en rekke priser fra internasjonale orgelkonkurranser, flere cd-innspillinger fra orgellitteraturens

kjernerrepertoar og gjør jevnlig orgelkonserter i Europa. Bryndorf er bosatt i København der hun til daglig er professor ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium.

For mer informasjon,
se www.kirkemusikkfestivalen.no

KONSERT BINE KATRINE BRYNDORF, DANMARK, orgel.

I samarbeid med Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival | Lørdag 2. april kl. 16.00

KONSERT IVER KLEIVES REQUIEM, Orgel Iver Kleive, Mezzosopran Ingebjørg Kosmo, Baryton Trond Halstein Moe, Dirigent Ragnar Rasmussen, Oslo Bach-kor

Iver Kleive er en av Norges mest kjente organister og komponister, født i 1949. Fra 1972 og frem til i dag har han medvirket i nærmere 200 plateinnspillinger som studiomusiker, komponist og arrangør.

Noen eksempler og høydepunkt fra hans fantastiske karriere:

Han fikk Spellemannprisen for «Blå Koral» med Knut Reiersrud i 1992. Samme år spilte han inn «Rosa frå Betlehem» med Sondre Bratland i fødselskirken i Betlehem.

I 1995 ga Kleive ut sin første CD med egne komposisjoner, «Kyrie», et visjonært album som sprenger rammene både for kirkemusikk og popmusikk. I 1996 ga han ut «Himmelskip» sammen med Knut Reiersrud.

I 1998 ga han ut Lina Sandell platen «Blott en dag» med Carola. Samarbeidet med Carola førte også til et opphold i Betlehem hvor de lagde platen «Jul i Betlehem» som solgte i 350 000 eksemplarer.

Høsten 2007 ga han ut Requiem. Verket er komponert for orgel og kor av Iver Kleive og dedisert til hans egen sønn Alexander, ofrene av den 11. september 2001 og alle soldatene som kommer hjem i kiste. «– Jeg vil gi et musikalsk uttrykk til bønner om at dem som har gått bort skal få en evig hvile. Det er en hyllest til døde som har stått meg nær, og til ofre for ubarmhjertige hendelser i vår samtid. Og det er en levering av et håp om trøst til dem som sitter igjen.»

IVER KLEIVE

• Forsetter neste side

OSLO BACH-KOR

Oslo Bach-kor ble etablert i 1988 under navnet Iver Kleives Kor, men skiftet navn i 1997 til Oslo Bach-kor, fortsatt med Iver Kleive som korets dirigent og kunstneriske leder.

Koret startet sin virksomhet som kirkekor i Helgerud menighet i Bærum, og hadde konserter med en rekke av våre fremste profesjonelle sangere og musikere. Etter hvert kom Bachs kantater på programmet, og Iver Kleive startet sin realisering av drømmen om et eget Bach-kor. Gjennom 15 år har verker av Bach hatt en fremtredende plass i korets repertoar. De siste årene har Iver Kleives Requiem hatt en sentral plass i korets repertoar, både med plateinnspilling og konsertvirksomhet.

**KONSERT IVER KLEIVES REQUIEM, Orgel Iver Kleive, Mezzosopran Ingebjørg Kosmo,
Baryton Trond Halstein Moe, Dirigent Ragnar Rasmussen, Oslo Bach-kor | Søndag 10. mars kl. 19.00**
Billett kr. 250,- /150,- | Billettsalg v/inngangen

KONSERT OG FOREDRAG BJØRN F. BOYSEN

«Orgelet – musikalsk kunsthåndverk med historiske røtter.»

I samarbeid med Aker Seniorakademi (akerseniorakademi.wordpress.com)

Bjørn F. Boysen er professor i orgel ved Norges Musikkhøgskole. Han studerte i Oslo med Arild Sandvold og i København med Finn Viderø. Boysen har vært tilknyttet Norges Musikkhøgskole siden den ble opprettet i 1973. I årene 1991–1998 var han musikkhøgskolens rektor. Bjørn Boysen har hatt en lang karriere som konsertorganist. Han har bak seg flere plate- og CD-innspillinger og han har siden Oslo Konserthus ble bygget, hatt ansvar for orgelet der.

Han er også mye benyttet som konsulent ved bygging eller restaurering av orgler og regnes som en av Norges fremste eksperter på dette området.

BJØRN F. BOYSEN

KONSERT OG FOREDRAG BJØRN F. BOYSEN «Orgelet – musikalsk kunsthåndverk med historiske røtter.»
Mandag 9. mai kl. 11.00 | Inngang for de som ikke er medlemmer i Aker Seniorakademi kr. 70,-

IVER KLEIVE

KONSERT IVER KLEIVE, orgel

Iver Kleive er en av Norges dyktigste og mest allsidige organister, født i Skien i 1949.

I 1972 tok han kantoreksamen ved Musikkonservatoriet i Oslo.

Fra 1973–76 studerte han orgelspill ved Staatliche Hochschule für Musik i München, og avla tysk statseksamen (Solistenprüfung) i solistklassen for organister.

Han var organist i Frogner kirke 1976–81, i Røyken kirke 1982–85 og i Helgerud kirke i Bærum fra 1987.

Han har medvirket på nærmere 200 plateinnspillinger og utallige konserter som musiker, arrangør, komponist og dirigent innen mange musikalske genre.

Hans base og hovedinstrument er allikevel kirken og orgelet.

I 2008 åpnet Iver Kleive Nobelkonserten i Oslo Spektrum med sitt eget orgelstykke og i 2009 bidro han med sitt orgelspill til at filmen «De Usynlige» fikk Amanda pris for beste musikk.

KONSERT IVER KLEIVE, orgel | Søndag 22. mai kl. 19.00 | **Billett kr. 150,- /100,-** | Billettsalg v/inngangen

KONSERT PETTER AMUNDSEN, orgel

Denne første konsertsesongen med det nye, flotte orgelet i Ris kirke avsluttes med en orgelkonsert med Petter Amundsen, kantor i Holmenkollen kapell.

Petter Amundsen er utdannet ved Norges Musikkhøgskole med Kåre Nordstoga og Bjørn Boysen som orgellærere. Han har også studert med Gotthard Arnér i Stockholm. Han debuterte i Oslo Konserthus i 1989.

Petter Amundsen har vært organist i flere Oslokirker.

Han er også kjent gjennom boken Organisten, skrevet i samarbeid med Erlend Loe.

PETTER AMUNDSEN

KONSERT PETTER AMUNDSEN, orgel | Søndag 29. mai kl. 19.00
Billetter kr. 120,- / 80,- | Billettsalg v/ inngangen

RIS KIRKE – nytt orgel

Det nye orgelet er så smått på vei inn i det gamle orgelhuset.

Ryde & Berg Orgelbyggeri AS takker for den tillit vi er blitt vist ved å bli tildelt oppdraget med å bygge det nye orgelet til Ris kirke. Denne oppgaven har sprenget de rammene vi tidligere har bygget våre orgler innenfor, og har beriket bedriften med nye impulser, ny kunnskap og nye, gode erfaringer. Ved realiseringen av dette prosjektet har vi gått meget langt i det å bygge et orgel i henhold til Cavaillé-Colls intensjoner. Ris kirkes arkitektur og akustikk åpner opp for nettopp denne orgeltypen, som vil berike Oslo bys orgelpark ved at de franske komponistenes verk vil komme til sin rett. Disse utgjør en vesentlig del av den totale orgellitteraturen.

Orgelbyggeriet...

Det nye orgelet i Ris kirke er bygget hos RYDE & BERG Orgelbyggeri AS, som har sitt verksted i Fredrikstad. Bedriften ble

etablert av Jan Ryde i 1985, og har i dag 16 ansatte. Det første året var Nils-Olof Berg med på eiersiden – derav navnet.

Orglene generelt...

Ethvert orgel er et resultat av en unik kreativ prosess. Dermed er det noe selvmotsigende ved å bygge et orgel som skal ende opp som en fullstendig stilkopi. Ingen kan bygge et instrument fullt ut på vegne av en historisk person. Om vi denne gang har gått langt i å etterligne det franske Cavaillé-Coll orgel, vil likevel resultatet være en blanding av det stilistiske forbildet og vår egen signatur.

Det nye orgelet...

Orgelet som nå er bygget til Ris kirke har opus nr 95, og rommer 36 stemmer fordelt på 4 verk; hovedverk, svellverk, positiv og pedal. Da Riksantikvaren påla bevaring og

Jan Ryde

gjennbruk av orgelhus/fasade fra kirkens forrige orgel, ga dette et annet utgangspunkt for oppbygging av orgelet enn hva som opprinnelig var tenkt fra Jan Rydes side. Oppgaven besto i å bygge et orgel som stilistisk rettet seg mot den franske orgelbyggeren Aristide Cavaillé-Coll (1811–1899). For å få et optimalt innsyn i Cavaillé-Colls måte å bygge orgler på, ble byggeprosessen innledet med studieturer til flere av hans orgler. Samtidig ble det innledet samarbeid med et par av Frankrikets ledende orgelbyggere som på tilnærmet heltid arbeider med restaurering av disse orglene; Jean-Pascal Villard og Nicolas Toussaint. Fasaden er omar-

Jean-Pascal Villard

beidet/tilpasset av arkitekt SAR Ulf Oldæus, Stockholm, og malings-/retusjeringsarbeidet er utført av kirke-maler Cay Fredriksson, Uppsala.

Oppbygging...

Orgelhuset har blitt noe ombygget for å bedre lydutsippet: Stumme trepiper er fjernet fra orgellets indre sidevegger mellom fasade og vindu, og stumme trepiper i front er byttet ut med 24 tinnpiper. De er også stumme.

Verksoppstillingen er i tråd med den franske måten å tenke oppbygging på. Dette inkluderer også at de respektive verkene har separate luftsystem.

Orgelet har mekanisk traktur og elektroniske koppelfunksjoner. I det franske originale orgelet var det utviklet avanserte mekanisk/pneumatiske servofunksjoner for å oppnå en lett spilleart. Disse funksjonene er nå erstattet av moderne elektronikk.

Piper og klang...

Pipenes mensurering er hentet fra Cavaillé-Colls egne tabeller, men tilpasset Ris kirkes akustiske forhold. Labieringen er bredere enn hva Ryde & Berg normalt benytter, og

bearbeidingen ved intonasjon er annerledes; for eksempel har en del av pipeverket lave oppsnitt og store kjernestikk.

De materialer Cavaillé-Coll benyttet seg av ved pipeframstillingen hadde slaggprodukter i tinnen og blyet. Dette hadde naturlig nok innvirkning på pipenes klang. I dag er tinnen og blyet rent og uten slaggprodukter. Dette betyr at man ikke kan skape en kopi, men en tilnærming til Cavaillé-Colls klanglige ideal.

Intonasjon...

Ethvert orgel bærer med seg intonatørens «signatur». Intonatørens nasjonalitet og bakgrunn påvirker alltid orgelets uttrykk – uansett hvilken stil og med hvilket forbilde det bygges. Jan Ryde ønsket å tone ned sitt eget nordiske uttrykk i dette orgelet, og engasjerte derfor de franske Cavaillé-Coll ekspertene Jean-Pascal Villard og Nicolas Toussaint til å samarbeide med ham om intonasjonsarbeidet.

Mulighetene...

Ryde & Berg Orgelbyggeri AS ønsker til lykke med alle muligheter som gis i form av musikalske, kunstneriske og gudstjenestelige oppgaver i tiden fremover!

Jan Ryde

Norges første orgel i ren Cavaille Coll stil

KÅRE NORDSTOGA
domkantor

Det har lenge vært et ønske om å bygge nytt orgel til Ris kirke. Helt tilbake til 1970-tallet har organistene slitt med store funksjonsfeil på kirkens orgel, noe som har skapt mange frustrasjoner når orgelet skulle brukes.

Det gamle orgelet ble bygget av J.H. Jørgensen da kirken var ny i 1932. Som vanlig når det er snakk om å skifte ut et orgel, ble en rehabilitering nøye vurdert som alternativ til å bygge nytt. Konklusjonen ble at det gamle Jørgensen-orgelet, selv ikke i en restaurert utgave, ville kunne fylle oppgaven som et tilfredsstillende instrument. Da planen om et nytt orgel skulle godkjennes, møtte den motstand hos Riksantikvaren. Det ble hevdet at kirkebygningen med interiør tilsammen utgjør en bevaringsverdig helhet slik den ble tegnet av arkitekt Carl Berner og sto ferdig i 1932. Resultatet av uenigheten ble et

kompromiss hvor det ble gitt tillatelse til å skifte ut hele innmaten i orgelet, mens eksteriøret, altså den rødmalte orgelfasaden, skulle bevares.

Det nye orgelet på 36 stemmer er bygget av det norske orgelbyggeriet Ryde & Berg og er det første kirkeorgel her til lands i ren Cavaille Coll stil. Det har blitt et flott instrument hvor pipeverk, klangoppbygning og spillebord i det alt vesentlige følger stilens prinsipper, mens det er gjort noen «forbedringer» på den tekniske siden, bl.a. finnes det en computer for registrerings-skifter som selv ikke Cavaille Coll kunne drømme om.

Aristide Cavaille Coll (1811–1899) var den store franske orgelbyggeren i andre halvdel av det 19. århundret. Han sto bak over 600 orgler, de fleste i Frankrike, men også i Spania, Nederland, England, Russland og Brasil. Det eneste eksemplar i

Skandinavia står i Jesuskirken i København. Hans store katedralorgler i Paris vil for alltid være knyttet til komponister som Franck, Widor, Dupré, Vierne, Saint-Saëns, Duruflé, Messiaen m.fl.

Ideen om dette forbildet for vårt orgelprosjekt hadde flere grunner. For det første er valget tatt ut fra et generelt ønske om å sørge for variasjon mellom de mange nye store orgler som vi gleder oss over i Oslo for tiden. For det andre, et noe mer prosaisk poeng, Cavaille Colls konsept er ganske fornuftig når man strengt tatt kunne ønske seg et større orgel enn man har råd til, – det gir rett og slett mye lyd for pengene. Men viktigst av alt, Cavaille Coll står bak en av orgelhistoriens flotteste og folkekjære orgeltyper, skapt ut fra ønsket om en «symfonisk orgelklang» inspirert av de mange klangnyanser som et orkester kan frembringe. Dette er ikke noen «sær» orgeltype som elskluderer musikk fra andre stilarter enn den franske romantikk, – i sin tid, før den moderne bevisstgjøringen

rundt historiske instrumenter, ble Cavaille Colls orgel av mange regnet som det ideelle instrument for bl.a. Bachs musikk.

Takk til Ryde & Berg orgelbyggeri som har levert håndverk og klang på et høyt nivå, og som har skapt et anderledes orgel gjennom å bryne sin kompetanse mot det franske fagmiljø. Takk til kirkelig fellesråd i Oslo som ansvarlig byggherre, og fremfor alt gratulerer til alle i Ris menighet som har drevet denne orgelsaken fram gjennom mange år. Selv ble jeg glad i denne kirken da jeg øvde her daglig som ny student i 70-årene. Selv om orgelet nå er nytt, kjenner jeg klangen i kirkerommet igjen fra den gang. Det er et flott rom for musikk, og la oss håpe det nye orgelet vil inspirere til utallige gode opplevelser i årene framover.

Og til slutt – hvis noen vil skåle for det nye orgelet, så gjør det i Champagne. Det var nemlig der vi fant det beste forbildet.

*Kåre Nordstoga
domkantor*

Disposisjon Ris kirke

Pédale	I Grand orgue	II Positif expressif	III Récit expressif
Bourdon 32 Contrebasse 16 Soubasse 16 Basse 8	Bourdon 16 Montre 8 Salicional 8 Flûte harm. 8 Bourdon 8 Prestant 4	Cor de nuit 8 Salicional 8 Unda maris 8 Prestant 4 Flûte douce 4	Flûte traversière 8 Viole de gambe 8 Voix céleste 8 Basson-Hautbois 8 Voix humaine 8
<i>Bombarde 16 Trompette 8 Clarion 4</i>	<i>Doublette 2 Plein-jeu IV Bombarde 16 Trompette 8 Cornet V</i>	<i>Nasard 2 2/3 Doublette 2 Clarinettes 8 Cor anglais 8</i>	<i>Flûte octaviante 4 Octavine 2 Tromp. harm 8 Clarion 4</i>
		Tremblant	Tremblant

Manualomfang: C-g'''

Pedalomfang: C-f'

Kopler: II/I, III/I, III/II, I/16', II/16', I/P, II/P, III/P

Takk til

Mange har på ulike måter bidratt til å virkeliggjøre byggingen av det nye orgelet. Ris menighetsråd ønsker å rette en stor takk til alle som har bidratt, og nevner her særlig:

Ryde & Berg Orgelbyggeri AS

Domkantor Kåre Nordstoga,

Orgelkonsulent

Kantor Terje Baugerød

Jean-Pascal Villard, intonasjon og

konsultasjon

Nicolas Toussaint, intonasjon og

konsultasjon

Ulf Oldæus, Arkitekt SAR

Paul Peeters for viktige innspill

ved utarbeidelse av disposisjon

Erik Hirsch, juridisk bistand og

leder av innsamlingskomitéen

Kirkelig fellesråd i Oslo

Det nye orgelet i Ris kirke hadde ikke vært mulig uten en utrolig giverglede og sjenerøsitet fra en rekke enkeltpersoner og institusjoner over en lang årrekke. Vi takker alle bidragsyterne på det hjerteligste for at dere har gitt kirken og menigheten et nytt og storslagent orgel. Alle bidrag har vært nødvendige for å nå det store målet.

En særlig takk til de givere som har bidratt med de største gavene:

Cathrine og Erik Schultz

Helge og Kirsten Lyche

Lise Askeland

Blindern og Vinderen Sanitetsforening

Eckbos legater

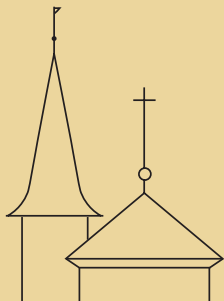
O.N.Sunde

Takk til de som har gitt økonomisk støtte til trykk av dette programheftet:

Cathrine og Erik Schultz
Wiersholm Mellbye & Bech
AWILHELMSEN MANAGEMENT AS
Entreprenørbygg Eiendom AS
Storm Elektro AS

Jølstad Begravelsesbyrå
United Bakeries
T. S. Jacobsen Begravelsesbyrå
Holmenkollen Rotary klubb
Rett og Rimelig Røa

Fotografier: Bjørn Tønnesen s. 28, 29, 30, Terje Baugerød s. 1, 2, 5, 7, 31 | Design: Kristine Steen, 07 Gruppen AS | Trykk: 07 Gruppen AS, 2010

RIS MENIGHET Risbakken 1 – 0374 Oslo | Telefon: 23 62 94 70 | E-post: post.ris@kirken.oslo.no

Orgelfestivalen er støttet av

NORSK KULTURRÅD
Arts Council Norway